

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında qida təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti (bundan sonra – Tərəflər adlandırılacaq),

qida təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlığı davam etdirmək və genişləndirmək və birgə səylər üçün sıx əlaqələr qurmaq niyyətini ifadə edərək,

Tərəflər arasında qida təhlükəsizliyi sahəsində intensiv ticarət əlaqələrinin potensialını dərk edərək,

Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliklərinə uyğun olaraq və qarşılıqlı hörmət və fayda əsasında,

Tərəflər arasında idxal, ixrac, təkrar ixrac və tranzit zamanı qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində birgə maraq və qarşılıqlı məsuliyyət sahələrinin müəyyən edilməsi, təcrübə mübadiləsi və əməkdaşlığın təşviq edilməsi məqsədilə,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1 Məqsədlər

1.1. Bu Sazişin məqsədləri aşağıdakılardır:

1.1.1. bərabərlik və qarşılıqlı fayda prinsipləri əsasında qida təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlığı həyata keçirmək və inkişaf etdirmək;

1.1.2. qida zəncirinin bütün mərhələlərində “tarladan süfrəyədək” prinsipi əsasında qida təhlükəsizliyinin optimal səviyyədə təmin edilməsi yolu ilə Tərəflər arasında maneəsiz ticarəti dəstəkləmək.

Maddə 2 Səlahiyyətli orqanlar

2.1. Bu Sazişin müddəalarının həyata keçirilməsi üçün Tərəflərin səlahiyyətli orqanları: Azərbaycan Respublikası Hökuməti tərəfindən – Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi;

Türkmənistan Hökuməti tərəfindən – Türkmənistanın Səhiyyə və Tibb Sənayesi Nazirliyi və Türkmənistanın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi.

2.2. Səlahiyyətli orqanların adlarında və səlahiyyətlərində dəyişiklik edildiyi təqdirdə, Tərəflər bir-birini diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı şəkildə məlumatlandırırlar.

Maddə 3 Əməkdaşlıq istiqamətləri

3.1. Tərəflər öz milli qanunvericiliklərinə və beynəlxalq prinsiplərə uyğun olaraq qida məhsullarının ölkələrinə idxalı, ölkələrindən ixracı və təkrar ixracına dövlət nəzarətini səlahiyyətləri çərçivəsində həyata keçirmək yolu ilə qarşılıqlı ticarətə dəstək verirlər.

3.2. Tərəflər qida zəncirinin bütün mərhələlərində qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün əməkdaşlıq edirlər.

3.3. Tərəflər qida təhlükəsizliyi sahəsində mütəxəssislər arasında təcrübə mübadiləsi aparırlar.

3.4. Tərəflər birgə elmi tədqiqat işlərinin nəticələri və hesabatları üzrə bilik mübadiləsi sahəsində əməkdaşlıq edirlər.

3.5. Tərəflər öz dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq baytarlıq, fitosanitar və sanitar nəzarətinə aid olan malların idxalı və ixracı ilə bağlı qadağalar və məhdudiyyətlər barədə məlumat mübadiləsini əvvəlcədən aparırlar.

Maddə 4

Qida məhsullarına nəzarət və risk əsaslı yanaşma

4.1. Tərəflər öz fəaliyyətlərində risk əsaslı yanaşmanı rəhbər tuturlar.

4.2. Tərəflər qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə əlaqədar qida məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin yoxlanılmasını və qeydiyyatını risklərin qiymətləndirilməsi əsasında həyata keçirirlər.

4.3. Tərəflər idxal və ixrac zamanı qida məhsullarının təhlükəsizliyini və yararlılığını təmin etmək məqsədilə qida məhsulunun ekspertizasını onun risk səviyyəsinə uyğun olaraq həyata keçirirlər.

4.4. Tərəflər idxal olunmuş qida məhsullarının yoxlanılmasının Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericilik aktlarında nəzərdə tutulmuş qaydada risklərin qiymətləndirilməsinə əsaslanan qida nəzarət sistemində uyğun olaraq aparılması barədə razılığa gəlirlər.

4.5. Tərəflər idxalçı ölkənin qanunvericiliyinə və beynəlxalq standartlara uyğun olaraq qida məhsullarının ixracı üçün müvafiq sertifikatların verilməsini təmin edirlər.

4.6. Tərəflər ixrac edilən qida məhsulları ilə əlaqədar öz dövlətlərinin milli qanunvericilikləri barədə məlumat mübadiləsi aparırlar. Tərəflər idxal tələblərində və şərtlərində hər hansı dəyişiklik etdikdə, qarşı Tərəfi bu barədə məlumatlandırırlar.

4.7. Tərəflər bütün yoxlama prosedurlarının sənədləşdirilməsini və şəffaflığını, eləcə də sorğu olunduqda bütün prosedurlara dair məlumatların təqdim olunmasını təmin edirlər.

4.8. Tərəflər əksər hallarda qida məhsullarının təhlükəsizliyi risklərinin azaldılması üçün ən effektiv və səmərəli vasitələrin mənşə ölkəsində ilkin istehsal və emal mərhələsində nəzarət tədbirlərinin tətbiqi ilə əldə edildiyini nəzərə alaraq, qida məhsullarının qida zənciri boyunca təhlükəsizliyini təmin etmək öhdəliyi götürürlər.

4.9. Tərəflər qida məhsullarına, o cümlədən baytarlıq, fitosanitar və sanitar nəzarətində olan məhsullara verilən sertifikat nümunələrinin ekvivalentlik prinsipinə uyğun olaraq qarşılıqlı mübadiləsini, tanınmasını həyata keçirir, həmçinin dəyişikliklər barədə məlumat verirlər.

Maddə 5

Texniki icra mexanizmi

5.1. İdxal edən dövlətin Tərəfi ixrac edən dövlətin Tərəfindən ixrac edən subyektlərin qida təhlükəsizliyinin norma və qaydalarının tələblərinə uyğun fəaliyyət göstərdiyini təsdiq edən müvafiq sənədləri tələb etmək hüququna malikdir. Tərəflər idxal edilən qida məhsullarının istehsal prosesi, habelə minimum keyfiyyətə və təhlükəsizliyə nəzarətlə bağlı həyata keçirilən tədbirlərlə yerində tanış olmaq üçün yüksək riskli qida obyektlərinə (patogen mikroorqanizmlərin inkişafı üçün əlverişli şərait yarada bilən qida məhsullarının ilkin istehsalı, istehsalı və emalı ilə məşğul olan obyektlər) səfərlər etmək hüququna malikdirlər. İxrac edən dövlətin Tərəfi belə səfərləri əlaqələndirir.

5.2. İdxal edən dövlətin Tərəfi zəruri hallarda öz dövlətinin milli qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq idxal olunmuş bütün yükləri yoxlamaq hüququnu özündə saxlayır. Bura sənədlərin yoxlanılması, fiziki yoxlama, nümunələrin götürülməsi, müvəqqəti saxlama və digər tədbirlər daxildir.

5.3. İdxal zamanı idxal edən dövlətin Tərəfinin tələblərinə əməl edilmədiyi halda, Tərəflər yüklərin qəbulundan imtina etmək hüququnu özündə saxlayırlar.

Maddə 6

Maliyyələşmə

6.1. Səfərlərlə bağlı xərclərin ödənilməsi Tərəflərin qarşılıqlı razılığı əsasında həyata keçirilir.

6.2. Başqa razılaşma olmadığı təqdirdə, Tərəflər təcrübə və ya məlumat (hesabatlar) mübadiləsini təşəbbüs edən Tərəfin mütəxəssislərin hazırlanması üzrə işlərin həyata keçirilməsi zamanı maliyyə vəsaitlərini ödəməsinə əməkdaşlığın ilkin mühüm şərti kimi qəbul edirlər.

Maddə 7

İşçi görüşlər

Tərəflər bu Sazişin müddəalarının həyata keçirilməsi ilə bağlı praktiki məsələlərin həlli üçün zərurət yarandıqda, iki ildə azı bir dəfə işçi görüşlər keçirirlər.

Maddə 8

Sazişin əhatə dairəsi

8.1. Bu Sazişin müddəaları Tərəflərin dövlətinin ərazisində qüvvədə olan milli qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq və Tərəflərin beynəlxalq öhdəliklərinə xələl yetirmədən həyata keçirilir.

8.2. Bu Saziş Tərəflərin dövlətlərinin iştirakçısı olduğu digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə toxunmur.

Maddə 9

Fikir ayrılıqlarının həlli və dəyişikliklər

9.1. Bu Sazişin müddəalarının təfsiri və ya həyata keçirilməsi zamanı yaranan hər hansı fikir ayrılıqları Tərəflər arasında danışıqlar və məsləhətləşmələr yolu ilə diplomatik kanallar vasitəsilə həll edilir.

9.2. Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə bu Sazişə onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan və bu Sazişin 10-cu maddəsinə müvafiq olaraq qüvvəyə minən ayrıca protokollarla rəsmiləşdirilən hər hansı dəyişikliklər edilə bilər.

Maddə 10

Sazişin qüvvəyə minməsi, qüvvədə olması və ləğv edilməsi

10.1. Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Tərəflərin sonuncu yazılı bildirişi diplomatik kanallar vasitəsilə aldığı tarixdən qüvvəyə minir.

10.2. Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlanılır. Tərəflərin hər biri istənilən vaxt digər Tərəfə bu Sazişin ləğv edilməsi niyyəti barədə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı şəkildə bildiriş verə bilər. Belə olduqda bu Saziş bir Tərəfin digər Tərəfdən müvafiq bildirişi aldığı tarixdən 6 (altı) ay keçdikdən sonra ləğv edilir.

10.3. Bu Sazişin ləğv edilməsi bu Sazişin ləğv edilməsinə qədər başlanmış layihələrin və proqramların həyata keçirilməsinə təsir göstərmir.

Saziş Bakı şəhərində, 2026-cı ilin "22" iyun tarixində, hər biri Azərbaycan, türkmən və rus dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir. Mətnlər arasında fərqlilik yarandığı təqdirdə, rus dilindəki mətnə üstünlük verilir.

Azərbaycan Respublikası Hökuməti
adından

Türkmenistan Hökuməti
adından

**Соглашение
между Правительством Азербайджанской Республики и
Правительством Туркменистана
о сотрудничестве в сфере пищевой безопасности**

Правительство Азербайджанской Республики и Правительство Туркменистана, (именуемые в дальнейшем «Стороны»),
выражая намерение продолжать и расширять сотрудничество в области пищевой безопасности и налаживать тесные отношения для совместных усилий,
осознавая потенциал интенсивных торговых отношений между Сторонами в области пищевой безопасности,
в соответствии с национальными законодательствами государств Сторон и на основе взаимного уважения и выгоды,
в целях определения сфер совместных интересов и взаимной ответственности, обмена опытом и содействия сотрудничеству между Сторонами в области обеспечения пищевой безопасности при импорте, экспорте, реэкспорте и транзите,
согласились о нижеследующем:

**Статья 1
Цели**

- 1.1. Целью настоящего Соглашения является следующее:
- 1.1.1. осуществлять и развивать сотрудничество в области пищевой безопасности на основе принципов равенства и взаимной выгоды;
- 1.1.2. поддерживать беспрепятственную торговлю между Сторонами путем обеспечения пищевой безопасности на оптимальном уровне по принципу «от поля до стола» на всех этапах пищевой цепочки.

**Статья 2
Компетентные органы**

2.1. Компетентными органами Сторон для реализации положений настоящего Соглашения являются:

От Правительства Азербайджанской Республики - Агентство пищевой безопасности Азербайджанской Республики;

От Правительства Туркменистана - Министерство здравоохранения и медицинской промышленности Туркменистана и Министерство сельского хозяйства Туркменистана.

2.2. В случае внесения изменений в наименования и полномочия компетентных органов, Стороны информируют друг друга в письменной форме по дипломатическим каналам.

**Статья 3
Направления сотрудничества**

3.1. Стороны в рамках своей компетенции оказывают поддержку взаимной торговле путем осуществления государственного контроля за ввозом в свои страны, вывозом и реэкспортом пищевых товаров в соответствии со своим национальным законодательством и международными принципами.

3.2. Стороны сотрудничают для обеспечения пищевой безопасности на всех этапах пищевой цепи.

3.3. Стороны проводят обмен опытом между специалистами в области пищевой безопасности.

3.4. Стороны сотрудничают в области обмена знаниями о результатах и отчетах совместных научно-исследовательских работ.

3.5. Стороны, согласно национальному законодательству своих государств, заранее обмениваются информацией о запретах и ограничениях, связанных с импортом и экспортом товаров, подлежащих ветеринарному, фитосанитарному и санитарному контролю.

Статья 4

Контроль пищевых продуктов и риск-ориентированный подход

4.1. Стороны руководствуются риск-ориентированным подходом в своей деятельности.

4.2. Стороны проводят проверку и регистрацию субъектов деятельности в сфере пищевой продукции в связи с обеспечением пищевой безопасности на основе оценки рисков.

4.3. Стороны проводят экспертизу пищевой продукции в соответствии со степенью ее риска в целях обеспечения безопасности и пригодности пищевой продукции при ввозе и вывозе.

4.4. Стороны договариваются о проведении проверки ввозимой пищевой продукции в соответствии с системой контроля пищевой продукции на основании оценки риска, соответствующей национальным законодательным актам государств Сторон.

4.5. Стороны обеспечивают выдачу соответствующих сертификатов на экспорт пищевой продукции в соответствии с законодательством страны-импортера и международными стандартами.

4.6. Стороны обмениваются информацией о национальном законодательстве своих государств в отношении экспортируемых пищевых продуктов. В случае, если Стороны сделают какие-либо изменения в требованиях и условиях импорта, то они уведомляют об этом противоположную Сторону.

4.7. Стороны обеспечивают документирование и прозрачность всех процедур проверки, а также предоставление информации обо всех процедурах в случае запроса.

4.8. Стороны берут на себя обязательство по обеспечению пищевой безопасности по всей пищевой цепи, принимая во внимание, что в большинстве случаев наиболее эффективные и действенные средства снижения рисков безопасности пищевых продуктов достигаются путем применения мер контроля на этапе первоначального производства и переработки в стране происхождения.

4.9. Стороны, в соответствии с принципом эквивалентности, осуществляют взаимный обмен и признание образцов сертификатов, выдаваемых на пищевую продукцию, в том числе на продукцию, находящуюся под ветеринарным, фитосанитарным и санитарным контролем, а также предоставляют информацию об изменениях.

Статья 5

Технический механизм выполнения

5.1. Сторона государства-импортера вправе запросить у Стороны государства-экспортера соответствующие документы для подтверждения соответствия деятельности субъектов-экспортеров требованиям норм и правил пищевой безопасности. Стороны имеют право посещения пищевых объектов повышенного риска (объекты первичного

производства, производства и переработки пищевой продукции, которые могут обеспечить благоприятные условия для развития патогенных микроорганизмов) для ознакомления с процессом производства ввозимой пищевой продукции, а также с принятыми мерами контроля минимального качества и безопасности. Сторона государства-экспортера координирует такие посещения объектов.

5.2. Сторона государства-импортера оставляет за собой право инспектировать при необходимости все ввозимые грузы в соответствии с национальными законодательными актами своего государства. Это включает в себя проверку документов, физическую проверку, взятие проб, временное хранение и другие меры.

5.3. Стороны оставляют за собой право отказать в приеме грузов, если при импорте не будут соблюдены требования Стороны государства-импортера.

Статья 6

Финансирование

6.1. Возмещение расходов, связанных с поездками, осуществляется по взаимному согласию Сторон.

6.2. Если не имеется иного соглашения, то Стороны принимают обеспечение выплаты денежных средств от Стороны, запрашивающей обмен опытом или информацией (отчетами) при проведении работ по подготовке специалистов для обмена опытом или определенной информацией, как важную предпосылку для сотрудничества.

Статья 7

Рабочие встречи

Стороны проводят рабочие встречи не реже одного раза в два года при необходимости решения практических вопросов, связанных с реализацией положений настоящего Соглашения

Статья 8

Сфера действия соглашения

8.1. Положения настоящего Соглашения осуществляются в соответствии с национальными законодательными актами, действующим на территории государств Сторон, без ущерба международным обязательствам Сторон.

8.2. Настоящее Соглашение не затрагивает права и обязательства Сторон, вытекающие из других международных договоров, участниками которых являются государства Сторон.

Статья 9

Урегулирование разногласий и изменения

9.1. Любые разногласия, возникающие при толковании или реализации положений настоящего Соглашения, решаются между Сторонами путем переговоров и консультаций по дипломатическим каналам.

9.2. Любые изменения могут быть внесены в настоящее Соглашение по взаимному согласию Сторон в виде отдельных протоколов, которые являются неотъемлемой частью настоящего Соглашения и вступают в силу в соответствии со статьей 10 настоящего Соглашения.

Статья 10

Вступление в силу, действие и прекращение действия Соглашения

10.1. Настоящее Соглашение вступает в силу с даты получения Сторонами последнего письменного уведомления по дипломатическим каналам, подтверждающего выполнение внутригосударственных процедур, необходимых для вступления в силу настоящего Соглашения.

10.2. Настоящее Соглашение заключено на неопределенный срок. Каждая из Сторон может в любое время уведомить другую Сторону в письменной форме через дипломатические каналы о своем намерении прекратить действие настоящего Соглашения. В таком случае, действие настоящего Соглашения прекращается по истечении 6 (шести) месяцев с даты получения одной Стороной соответствующего уведомления другой Стороны.

10.3. Прекращение действия настоящего Соглашения не влияет на реализацию проектов и программ, инициированных до прекращения действия этого Соглашения.

Совершено в городе Баку, «22» июня 2026 года в двух подлинных экземплярах, каждый на азербайджанском, туркменском и русском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу. В случае расхождений в текстах преимущественную силу имеет текст на русском языке.

За Правительство
Азербайджанской Республики

За Правительство
Туркменистана

Azerbaýjan Respublikasynyň Hökümeti bilen Türkmenistanyň Hökümetiniň arasynda iýmit howpsuzlygy babatda hyzmatdaşlyk etmek hakynda YLALAŞYK

Azerbaýjan Respublikasynyň Hökümeti we Türkmenistanyň Hökümeti (mundan beýläk «Taraplar» diýlip atlandyrylyp),

iýmit howpsuzlygy pudagynda hyzmatdaşlygy dowam etdirmek we giňeltmek hem-de bilelikdäki tagallalar üçin ysnyşykly gatnaşyklary ýola goýmak niýetini beýan edip;

iýmit howpsuzlygy babatynda Taraplaryň arasyndaky işjeň söwda gatnaşyklarynyň mümkinçiligine göz ýetirip;

Taraplaryň döwletleriniň milli kanunçylyklaryna laýyklykda hem-de birek-birege hormat goýmak we özara bähbitlilik esasynda;

import, eksport, gaýtadan eksport we üstaşyr amallarda iýmit howpsuzlygyny üpjün etmek babatynda bilelikdäki bähbitleriň we özara jogapkärçiligiň çäklerini kesgitlemek, tejribe alyşmak hem-de Taraplaryň arasyndaky hyzmatdaşlygy goldamak maksady bilen,

aşakdakylar hakynda ylalaşdylar:

1-nji madda Maksatlar

1.1. Şu Ylalaşygyň maksady aşakdakylardan ybaratdyr:

1.1.1. deňhukuklylyk we özara bähbitlilik ýörelgeleri esasynda iýmit howpsuzlygy pudagynda hyzmatdaşlygy amala aşyrmak we ösdürmek;

1.1.2. iýmit zynjyrynyň ähli tapgyrlarynda «ekerançylyk meýdanyndan saçağa çenli» ýörelgesi boýunça optimal derejede iýmit howpsuzlygyny üpjün etmek arkaly Taraplaryň arasynda bökdençsiz söwdany goldamak.

2-nji madda Ygtyýarly edaralar

2.1. Şu Ylalaşygyň düzgünlerini durmuşa geçirmek üçin Taraplaryň aşakdaky ygtyýarly edaralary bolup durýar:

Azerbaýjan Respublikasynyň Hökümetiniň adyndan: Azerbaýjan Respublikasynyň Iýmit howpsuzlygy agentligi;

Türkmenistanyň Hökümeti adyndan: Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrligi we Türkmenistanyň Oba hojalyk ministrligi.

2.2. Ygtyýarly edaralaryň atlaryna we ygtyýarlyklaryna üýtgetmeler girizilen ýagdaýynda, Taraplar diplomatik ýollar arkaly ýazmaça görnüşde biri-birine habar berýärler.

3-nji madda Hyzmatdaşlygyň ugurlary

3.1. Taraplar öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde, öz milli kanunçylyklaryna we halkara ýörelgelerine laýyklykda, öz ýurtlaryna iýmit harytlarynyň getirilmegine, çykarylmagyna we gaýtadan eksport edilmegine döwlet gözegçiligini amala aşyrmak arkaly özara söwda ýardam berýärler.

3.2. Taraplar iýmit zynjyrynyň ähli tapgyrlarynda iýmit howpsuzlygyny üpjün etmek

üçin hyzmatdaşlyk edýärler.

3.3. Taraplar iýmit howpsuzlygy pudagynda hünärmenleriň arasynda tejribe alşylmagyny amala aşyrýarlar.

3.4. Taraplar bilelikdäki ylmy-barlag işleriniň netijeleri we hasabatlary baradaky bilimleriň alyş-çalşygy çygrynda hyzmatdaşlyk edýärler.

3.5. Taraplar öz döwletleriniň milli kanunçylygyna laýyklykda, weterinariýa, fitosanitariýa we sanitariýa gözegçiligine degişli bolan harytlaryň importy we eksporty bilen baglanyşykly gadagan edilmeler hem-de çäklendirmeler baradaky maglumatlary öňünden özara alyşýarlar.

4-nji madda

Iýmit önümlerine gözegçilik we töwekgelçilige esaslanýan çemeleşme

4.1. Taraplar öz işlerinde töwekgelçilige esaslanýan çemeleşmeden ugur alýarlar.

4.2. Taraplar iýmit howpsuzlygyny üpjün etmek bilen baglanyşykly, töwekgelçiliklere baha bermegiň esasynda iýmit önümleri pudagynda işiň subýektleriniň barlag we hasaba alyş işlerini geçirýärler.

4.3. Taraplar iýmit önümleriniň dolanşygynda olaryň howpsuzlygyny we ýaramlylygyny üpjün etmek maksady bilen, iýmit önümleriniň töwekgelçilik derejesine laýyklykda seljermäni geçirýärler.

4.4. Taraplar getirilýän iýmit önümleriniň barlagyny Taraplaryň döwletleriniň milli kanunçylyk namalaryna laýyk gelýän, töwekgelçilige baha bermegiň esasyndaky iýmit önümlerine gözegçilik ulgamyna laýyklykda geçirmek barada ylalaşýarlar.

4.5. Taraplar import ediji ýurduň kanunçylygyna we halkara standartlaryna laýyklykda, iýmit önümleriniň eksporty üçin degişli güwänamalaryň berilmegini üpjün edýärler.

4.6. Taraplar eksport edilýän iýmit önümleri babatynda öz döwletleriniň milli kanunçylygy barada maglumat alyşýarlar. Taraplar importyň talaplaryna we şertlerine islendik üýtgetme girizen ýagdaýynda, olar bu barada beýleki Tarapa habar berýärler.

4.7. Taraplar ähli barlag amallarynyň resmileşdirilmegini we aç-açanlygyny, şeýle hem soralan ýagdaýynda ähli amallar barada maglumatlaryň berilmegini üpjün edýärler.

4.8. Taraplar köplenç ýagdaýlarda iýmit önümleriniň howpsuzlyk töwekgelçiliklerini azaltmagyň has netijeli we täsirli usullaryna gelip çykan ýurdunda ilkinji önümçilik we gaýtadan işlemek tapgyrynda gözegçilik çärelerini ulanmak arkaly ýetilýändigini göz önünde tutup, tutuş iýmit zynjyrynda iýmit howpsuzlygyny üpjün etmek boýunça borçnamany öz üstüne alýarlar.

4.9. Taraplar deň bähbitlilik ýörelgesine laýyklykda, iýmit önümlerine, şol sanda weterinariýa, fitosanitariýa we sanitariýa gözegçiligi astyndaky önümlere berilýän güwänamalaryň nusgalaryny özara alyşmagy we ykrar etmegi amala aşyrýarlar, şeýle hem üýtgetmeler barada maglumat berýärler.

5-nji madda

Ýerine ýetirmegiň tehniki guraly

5.1. Import ediji döwletiň Tarapy eksport ediji subýektleriň işiniň iýmit howpsuzlygynyň kadalarynyň we düzgünleriniň talaplaryna laýyk gelýändigini tassyklamak üçin eksport ediji döwletiň Tarapyndan degişli resminamalary soramaga hukuklydyr. Taraplar getirilýän iýmit önümleriniň önümçilik tapgyry, şeýle hem kabul edilen minimal hil we howpsuzlyk gözegçilik çäreleri bilen tanyşmak üçin ýokary töwekgelçilikli iýmit desgalaryna (patogen mikroorganizmleriň ösmegi üçin amatly şertleri

döredip biljek iýmit önümleriniň ilkinji önümçilik, önümçilik we gaýtadan işleme desgalaryna) barmaga hukuklydyrlar. Eksport ediji döwletiň Tarapy desgalara şeýle saparlary utgaşdyrýar.

5.2. Import ediji döwletiň Tarapy zerurlyk bolan ýagdaýynda ähli getirilýän ýükleri öz döwletiniň milli kanunçylyk namalaryna laýyklykda gözden geçirmäge özünde hukuk galdyrýar. Bu resminamalary barlamagy, fiziki barlagy, nusgalary almagy, wagtlaýyn saklamagy we beýleki çäreleri öz içine alýar.

5.3. Taraplar eger import mahalynda import ediji döwletiň Tarapynyň talaplary berjaý edilmedik bolsa, ýükleri kabul etmegi ret etmäge özülerinde hukuk galdyrýarlar.

6-njy madda **Maliýeleşdirmе**

6.1. Saparlar bilen baglanyşykly çykdajylaryň öwezini dolmak Taraplaryň özara ylalaşygy boýunça amala aşyrylýar.

6.2. Eger başgaça ylalaşylmadyk bolsa, hünärmenleri tejribe ýa-da belli bir maglumat alyşmaga taýýarlamak boýunça işler geçirilen mahalynda, Taraplar tejribe ýa-da maglumat (hasabatlar) alyşmagy sorayan Tarapdan pul serişdeleriniň tölenmeginiň üpjün edilmegini hyzmatdaşlygyň möhüm şerti hökmünde kabul edýärler.

7-nji madda **Iş duşuşyklary**

Taraplar şu Ylalaşygyň düzgünlerini durmuşa geçirmek bilen baglanyşykly amaly meseleleri çözmek zerurlygy ýüze çykan ýagdaýynda, azyndan iki ýylda bir gezek iş duşuşyklaryny geçirýärler.

8-nji madda **Ylalaşygyň hereket edýän çygyry**

8.1. Şu Ylalaşygyň düzgünleri Taraplaryň halkara borçlaryna zeper ýetirmezden, Taraplaryň döwletleriniň çäginde hereket edýän milli kanunçylyk namalaryna laýyklykda amala aşyrylýar.

8.2. Şu Ylalaşyk Taraplaryň döwletleriniň gatnaşyjylary bolup durýan beýleki halkara şertnamalaryndan gelip çykýan hukuklaryna we borçlaryna täsir etmeýär.

9-njy madda **Çaprazlyklary we üýtgetmeleri düzgünleşdirmek**

9.1. Şu Ylalaşygyň düzgünlerini düşündirilene ýa-da durmuşa geçirilen mahaly ýüze çykýan islendik çaprazlyklar Taraplaryň arasynda diplomatik ýollar arkaly gepleşikler we geňeşmeler geçirmek arkaly çözülýär.

9.2. Taraplaryň özara ylalaşygy boýunça şu Ylalaşyga islendik üýtgetmeler aýratyn teswirnamalar görnüşinde girizilip bilner, olar şu Ylalaşygyň aýrylmaz bölegi bolup durýar we şu Ylalaşygyň 10-njy maddasyna laýyklykda güýje girýär.

10-njy madda **Ylalaşygyň güýje girmegi, hereketi we hereketiniň bes edilmegi**

10.1. Şu Ylalaşyk onuň güýje girmegi üçin zerur bolan içkeri döwlet amallaryny

ýerine ýetirilendigini tassyklaýan soňky ýazmaça habarnamanyň Taraplaryň diplomatik ýollar arkaly alnan senesinden güýje girýär.

10.2. Şu Ylalaşyk kesgittenmedik möhlet bilen baglaşylýar. Taraplaryň her biri islendik wagtda beýleki Tarapa diplomatik ýollar arkaly şu Ylalaşygyň hereketini bes etmek niýeti barada ýazmaça görnüşde habar berip biler. Şeýle ýagdaýda, şu Ylalaşygyň hereketi bir Tarapyň beýleki Tarapyň degişli habarnamasyny alan senesinden 6 (alty) aý geçenden soň bes edilyär.

10.3. Şu Ylalaşygyň hereketiniň bes edilmegi şu Ylalaşygyň hereket eden döwründe onuň çäklerinde başlangyjy berlen taslamalaryň we maksatnamalaryň durmuşa geçirilmegine täsir etmeýär.

Baku şäherinde, 2026-njy ýylyň «22» iýunynda her biri azerbaýjan, türkmen we rus dillerinde iki sany asyl nusgada amal edildi, özi-de ähli nusgalaryň birmeňzeş güýji bardyr. Şu düzgünleri düşündirilende islendik çaprazlyk ýüze çykan halatynda, rus dilindäki nusga artykmaçlyga eýedir.

**Azerbaýjan Respublikasynyň
Hökümetiniň
adyndan**

**Türkmenistanyň
Hökümetiniň
adyndan**